

Oproepen

Gegevens gevraagd over broeden op daken

Mrs. E. J. Fisk in Florida (USA) publiceerde onlangs een overzicht van gegevens uit de gehele wereld over het nestelen van vogels op daken van gebouwen (zie *Bird-Banding* 49 (2), 1978, pp. 134-141). Zij verzocht ondergetekende om zo mogelijk nadere informatie over dit verschijnsel te verzamelen wat betreft Nederland. Bij mijn weten zijn zowel Scholekster als Kleine Plevier in Nederland broedend gevonden op platte daken van gebouwen, maar nadere details hieromtrent zijn mij niet bekend. Zodoende zijn alle gegevens over het verschijnsel uit Nederland of daarbuiten zeer welkom bij ondergetekende, die zorg zal dragen voor doorsturen naar Mrs. Fisk. Een korte beschrijving van gebouw, grootte en structuur van dak, daarop broedend gevonden vogelsoort en foerageerplaats van deze vogels wordt gaarne ingewacht.

- R. van Halewijn, Zoölogisch Laboratorium, Plompetorengracht 9-11, 3512 CA Utrecht.

Oproep Veldmuizencensus-Nederland

Sinds maart 1978 doet een groepje enthousiaste waarnemers pogingen om via een eenvoudige methode gegevens te verzamelen over de veldmuizen-stand. Deze gegevens zijn onder meer van belang voor de studie van diverse roofdieren, die voor hun voortbestaan van veldmuizen afhankelijk zijn.

De in onderling overleg van de waarnemers bepaalde waarnemingsmethode is uiterst eenvoudig en berust op het steekproefsgewijs tellen van de muizengaatjes op een bepaalde, gestandaardiseerde manier. Daarbij is het niet nodig de muizen te vangen of zelfs te doden. De tot nu toe verkregen gegevens (er is inmiddels een proefjaar verstreken, waarin vier landelijke tellingen zijn gehouden) hebben aangetoond, dat de gekozen methode bevredigende en interessante resultaten oplevert. De groep waarnemers heeft zich inmiddels verenigd in een werkgroep met een voorlopig bestuur, dat ten minste twee maal per jaar een telling organiseert, jaarlijks de medewerkers voor een werk-vergadering, waarop de resultaten besproken worden en voordrachten over muizenonderzoek worden gegeven, bijeenroep en ten slotte een nieuwsbulletin uitgeeft, dat enkele malen per jaar verschijnt.

Aangezien de waarde van het onderzoek afhangt van het aantal monsterplaatsen, dat op dit moment ruim 20 bedraagt, roepen wij belangstellenden op zich bij ons aan te sluiten. Ook diegenen, die in gebieden wonen, waar geen veldmuizen voorkomen en toch aldaar bij de ter plaatse aanwezige muizensoort een aantalsbepaling willen uitvoeren worden ver-

zoekt zich op te geven. Uitvoerige instructie en voorlichtingsmateriaal is verkrijgbaar bij de werkgroep.

- Corr.adres: Joop Buker, Willem Molthof 9, 1065 AH Amsterdam. Namens de werkgroep: Alfred Blok, Joop Buker, Dick Jonkers.

Blauwe Reiger-oproep

Op grote schaal zijn de afgelopen winter in ons land de noodlijdende vogels bijgevoerd. Op veel plaatsen waren deze akties ook gericht op Blauwe Reigers, die daartoe onder meer gevoerd werden met vis- en vleesafval. Ongetwijfeld hebben deze voederacties de overlevingskansen van deze vorst-gevoelige soort sterk verhoogd. De barre winter van 1979 heeft minder slachtoffers veroorzaakt dan zonder menselijke steun zouden zijn gevallen.

Om nu vast te stellen welk effect deze voederacties op de stand van de Blauwe Reiger hebben gehad, vraagt ondergetekende ieder die hierover informatie kan verstrekken deze aan hem op te geven. Gevraagd wordt een opgave van het aantal op de voerplaats verblijvende reigers, de aard van en hoeveelheid van verstrekte voer (desnoods een ruwe schatting daarvan) en de periode waarin bijgevoerd werd.

- A. A. Blok, Vrijheidslaan 60 III, 1078 PN Amsterdam.

Actie 'Stop Ganzenjacht'

In een brief aan de regering dringen twaalf organisaties op het gebied van milieu-, dieren- en vogelbescherming aan op een beter beleid voor wat betreft de bescherming van de wilde ganzen in Nederland.

Als overwinteringsgebied voor wilde ganzen neemt Nederland een unieke plaats in de wereld in. De indruk bestaat zelfs, dat de aantallen doortrekkende en overwinterende ganzen nog steeds toenemen; ons land heeft voor een groot gedeelte van het jaar de verantwoording voor het belangrijkste deel van de wereldpopulatie van een aantal ganzensoorten. Het merendeel verblijft dan op weide- en bouwland, in totaal beslaan deze gebieden echter hoogstens 5% van het totale landbouwareaal. De intensivering van de landbouw en de toename van het aantal ganzen hebben de laatste jaren geleid tot een toename van het aantal schadeclaims en de roep om uitbreiding van de bestaande jachtregelingen wordt steeds vaker gehoord. De ondertekenende organisaties wijzen er in de brief op, dat de huidige trend grote gevaren inhoudt. In de eerste plaats blijkt uit vele onderzoeken, dat schade aan landbouwgewassen, hoe groot deze op het eerste gezicht ook lijkt, vaak tegen de oogsttijd geheel is hersteld of dat de opbrengst zelfs groter is. In de tweede plaats is jacht geen middel om de eventuele problemen op te lossen. Daar het niet in de bedoeling ligt het aantal door middel van jacht te verminderen, is het enige effect dat de problemen verplaatst

worden naar een ander terrein. Het is dan niet zinvol in het gehele land de jacht te openen, laat staan uit te breiden; incidentele verjaging, zonder geweer, is dan net zo effectief. Een bijkomend voordeel van het stoppen van de ganzenjacht kan dan nog zijn, dat de ganzen een groot deel van hun spreekwoordelijke schuwheid afleggen, waardoor een veel groter aantal gebieden als pleisterplaats in aanmerking zou kunnen komen. Deze spreiding kan een sterke daling van het aantal schadegevallen tot gevolg hebben.

Dit mag echter niet de indruk wekken, dat de boeren nu zelf maar voor schade moeten opdraaien. Veel beter dan de jagers aansprakelijk te stellen, kan dit gezien onze internationale verantwoordelijkheid, uit de algemene middelen gebeuren op basis van de werkelijk geleden schade.

De positie van de wilde ganzen is bijzonder kwetsbaar. Allereerst zijn de belangrijkste overwinteringsgebieden volledig onbeschermd. In de brief wordt er dan ook op aangedrongen deze een betere bescherming te geven. Verder broeden de meeste soorten in het hoge noorden, waar zij aankomen als er nog nauwelijks voedsel te vinden is. Hierdoor zijn rust en voldoende voedsel in de overwinteringsgebieden van levensbelang voor het welzijn van het broedseizoen.

De organisaties zijn van mening, dat jacht op wilde ganzen alleen dan verantwoord is, als is aangetoond dat dit vanuit natuurwetenschappelijk oogpunt nuttig en noodzakelijk is en er geen andere middelen ten dienste staan. Daar dit nu allerminst het geval is, dringen zij er verder op aan een wetenschappelijk onderzoek in te doen stellen naar schade- en schadepreventie, de huidige jachtpraktijk en alternatieve beheersvormen.

Mede aan de hand van de uitkomsten van zo'n onderzoek zal dan een beleid vastgesteld moeten worden, dat gericht is op een zo goed mogelijke bescherming van de ganzen en een zo sterk mogelijke beperking van de jacht op ganzen.

Meeuwentelling in Frankrijk

Tussen 27 januari en 4 februari 1979 werden meeuwentellingen in Frankrijk gehouden. Gérard Cuendet, Conservation de la faune, César-Roux, 1005 Lausanne, Zwitserland zou graag tot tellingen in Europees verband willen komen.

Zilvermeeuwen en Grote Mantelmeeuwen met kleurringen

In Zuid-Schotland en Noord-Engeland zijn grote aantallen Zilvermeeuwen en Grote Mantelmeeuwen met één metalen ring en een combinatie van drie gekleurde ringen gemerkt. Het betreft een studie naar de winter-ecologie van deze soorten.

Waarnemingen kunnen gezonden worden naar: Pat Monaghan, Department of Zoology, University of Glasgow, G12 8QQ of dr. J. C. Coulson, Department of Zoology, University of Durham, DH1 3LE, Engeland.

Kuifeend met halsband

Op 9 december 1978 kwam ik in de Zuiderhaven van Den Oever waar mij een Kuifeend opviel met een halsband. De halsband was ongeveer 3 cm breed, helder groen, met donkere smalle verticale strepen. Hoewel ik het beest, een ♀ (waarschijnlijk adult), tot op circa 15 meter heb kunnen benaderen, was er niets te bekennen van een opschrift aan de buitenzijde van deze halsband. Bovendien viel het op dat de vogel enorme (te vergeefse) moeite deed deze band te verwijderen, terwijl andere Kuifeenden doken, poetsten of zo maar wat rondzwommen, zat dit beest voortdurend met haar snavel aan de band, zonder er echt goed bij te kunnen komen. Aangezien het materiaal van de band (plastic-achtig) niet het hinderblok voor de Kuifeend geweest zal zijn, zullen vooral de vrij grote afmetingen van de band het hier danig gehinderd hebben in de bewegingsvrijheid. Omdat een dergelijke halsband ongetwijfeld afkomstig is van geïnteresseerden die op deze manier informatie hopen te verkrijgen over een bepaald gedragsaspect van de Kuifeend, lijkt het mij raadzaam dat men in het vervolg vantevoren onderzoekt of de merktekens de betreffende vogels in zo'n geval last kunnen veroorzaken. Omdat in dit geval het merkteken de vogel kennelijk aanzienlijke last veroorzaakte hoop ik dat men in het vervolg wat meer rekening houdt met de vogels, die per slot van rekening tegen hun wil meewerken aan dergelijke onderzoeken.

● Nick v. d. Ham, F. Conijnlaan 17, 1815 DS Alkmaar.

Goudplevier-tellingen

In het blad 'Watervogels' 3(4): 182-191 wordt aandacht besteed aan een niet-watervogel. Gedurende 19-24 november 1976 en 2-3 april 1977 werden Goudplevieren in Nederland geteld. In november werden er 405.164 exemplaren geteld en in april was het totaal 286.577 exemplaren. De auteurs M. van Eerden & P. Key vermelden dat grootschalige graslandpolders in onze kustprovincies het belangrijkste biotoop voor de foeragerende Goudplevieren zijn. Zij streven naar een internationale telling in de maand november om een schatting van de populatie-grootte te verkrijgen.

Nieuwe kleurringen voor Flamingo's

Voor het tweede jaar zijn jonge Flamingo's in de Camargue van PVC-kleurringen voorzien. Voor 1977 is geel gebruikt, voor 1978 wit. Op elke ring staat een combinatie van 3 zwarte letters, op drie zijden gegraveerd.

Waarnemingen van geringde Flamingo's met kleurringen kunnen opgezonden worden aan Alan Johnson, Tour du Valat, Le Sambuc, 13200 Arles, Frankrijk.